
Handling 2023 nr 120

Motion av Axel Darvik (L) om att stärka kommunens arbete mot bortförandet av barn till andra länder

Bortförandet av barn i Sverige mot barnets, och ofta även den andra vårdnadshavarens, vilja är ett utbrett men underprioriterat samhällsproblem. De flesta incidenterna drabbar barn i familjer med utländsk bakgrund som ett resultat av hederskultur och i många av fallen med bortförande var barnen sedan tidigare kända av ansvariga myndigheter i Sverige. Ofta blir barnen sedan med tvång också bortgifta i förälderns hemland.

Sedan 2018 har UD hanterat 916 ärenden av barn som förts bort till andra länder mot sin vilja, men mörkertalet är stort då detta endast inkluderar bortföranden som resulterat i ett aktivt ärende hos UD. Många drabbade föräldrar eller andra närstående anmäler inte bortföranden då de inte litar på svenska myndigheters förmåga att hjälpa.

Ett särskilt problem har varit och är att barn som förs bort från Sverige tas till länder som inte skrivit på 1980 års Haagkonvention gällande internationella barnbortföranden, exempelvis Syrien eller Somalia. Detta innebär att det i dessa länder är extremt svårt för svenska myndigheter, eller civila svenska aktörer, att tillhandahålla hjälp för barnet och eventuella berörda anhöriga kvar i Sverige.

Från statligt håll har flera åtgärder föreslagits, däribland ett utökat utreseförbud och indragna barnbidrag för föräldrar som fört bort sitt barn. Många kommuner har dock släpat efter i sitt arbete mot detta och det har funnits och finns, vilket jämställdhetsmyndigheten visat i en rapport, en utbredd ängslan bland många kommunala aktörer att konfrontera problemet och ta den del av ansvaret för att motverka barnbortföranden som faktiskt ligger på kommunen.

Att säkerställa att barn inte förs ut ur landet mot sin vilja och inte tvingas leva under hedersförtryck och våld är en självklarhet för Liberalerna. Det är också lika självklart för oss att svensk lagstiftning gäller i Sverige, och att detta reflekteras i beslut på kommunal och statlig nivå även i frågor som relaterar till hederskultur. Detta är oerhört viktigt för barn och ungas hälsa och välmående, men även i en integrationskontext där det är uppenbart att familjer, och i synnerhet barn, som ber om hjälp med sin hederskultursproblematik och faktiskt också får denna hjälp blir mer benägna att hysa tilltro till och respektera de svenska myndigheterna.

Barn har rätt att känna sig trygga i Sverige som land och Göteborg som stad. Göteborg ska vara en kommun där våld och förtryck mot barn, hedersrelaterat såväl som på andra grunder, upptäcks, förhindras och beivras.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

1. Behovet av eventuella styrdokument mot bortförande av barn i Göteborgs Stad ska utredas.
2. Göteborgs Stad får i uppdrag att utreda om och i så fall hur samarbetet med statliga aktörer, i syfte att motverka bortföranden, kan stärkas.
3. Öka kunskapen om problematiken med bortförda barn bland anställda hos relevanta kommunala aktörer, samt informera och utbilda om vikten av att som anställd vid Göteborgs Stad sätta svensk lagstiftning över hederskultur.

Axel Darvik (L)